II-13.561

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
FACULTATEA DE FILOLOGIE

13.561

SILVIU TRUTI

GEOGRAFIA TURISMULUI DIN REGIUNILE VESTICE ALE ROMANIEI

— Rezumatul tezei de doctorat —

Conducător științific:

Prof. dr. doc. NICOLAE AL. RĂDULESCU

CRAIOVA, 1984

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA
- R E C T O R A T -
Nr.5338/23.06.1984

317043
B.C.U. IASI

C ă t r e

Asist.univ.dr.Ioana Ungureanu
Lect.dr.Alex.Ungureanu
Universitatea din Iaşi

Vă facem cunoscut că în ziua de 10 iulie 1984,orele 11,oo, în sala C.418 din clădirea centrală a Universităţii din Craiova,va avea loc susţinerea publică a tezei de doctorat intitulată "Geografia turismului în regiunile vestice ale României",elaborată de prof.Truţi Silviu, în vederea obţinerii titlului ştiinţific de doctor în geografie.

Componenţa comisiei de doctorat este următoarea:

Preşedinte: Conf.univ.dr.Al.Schiopoiu - Universitatea din Craiova,
Conducător ştiinţific: Prof.univ.dr.doc.Nicolae Rădulescu - Universitatea din Craiova
Referenţi : Prof.univ.dr.doc.Ion Sandru - Universitatea din Iaşi
Conf.univ.dr.Gheorghe Dragu - Universitatea Bucureşti
Conf.univ.dr.Nicolae Caloianu - Universitatea Bucureşti

Teza este depusă pentru consultare la Biblioteca Universităţii.

Vă trimitem rezumatul tezei de doctorat şi vă rugăm să ne comunicaţi,în scris,în dublu exemplar,observaţiile şi concluziile dv.pe adresa Universităţii din Craiova,rectorat,str. A.I.Cuza nr.13.

De asemenea,vă invităm să luaţi parte la susţinerea publică a tezei.

R E C T O R,
Prof.univ.dr.ing.Silviu Puşcaşu

SECRETAR ŞEF,
M.Zăvăleanu

BCU Craiova / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

"GEOGRAFIA TURISMULUI DIN REGIUNILE VESTICE ALE ROMÂNIEI" lucrare prezentată ca teză de doctorat se bazează pe ample cercetări de teren, pe studierea unui bogat material bibliografic, cartografic și statistic din domenii diferite ale științei.

Alegerea temei a fost determinată de o preocupare mai veche și stimulată de dezvoltarea turismului, într-un ritm accentuat în perioada contemporană. Studiul de față a urmărit să redea aspecte geografice din complexitatea problemelor pe care le ridică amenajarea pentru turism a teritoriului regiunilor vestice ale României.

Am dorit să realizăm o lucrare geografică despre turismul unui teritoriu mai extins din România, având în vedere faptul că un studiu similar în literatura noastră de specialitate nu avem, cu toate că turismul are o vechime foarte mare la noi.

Cu acest prilej, aducem mulțumirile noastre, conducătorului științific, profesor doctor docent NICOLAE ALEXANDRU RADULESCU, pentru îndrumările prețioase primite în timpul documentării și elaborării, precum și acelor colegi care prin discuții și propuneri ne-au îndemnat s-o îmbunătățim.

Mulțumim de asemenea Consiliilor Populare Județene și Consiliilor Populare ale comunelor situate în regiunile vestice ale României, instituțiilor, întreprinderilor și profesorilor din cadrul județelor respective pentru sprijinul acordat la întocmirea lucrării.

Alcătuită din 7 capitole, fiecare dintre ele cu mai multe subcapitole, în funcție de complexitatea problemelor analizate, lucrarea cuprinde 167 de pagini, 24 hărți și 54 fotografii.

CAPITOLUL I

I N T R O D U C E R E

Primul capitol al studiului analizează scopul lucrării, delimitarea zonei cercetate, etapele principale ale dezvoltării turismului în țara noastră, apariția și dezvoltarea geografiei turismului în concepția diferiților cercetători.

Teritoriul vestic al țării noastre, la care ne referim cuprinde în întregime județele Timiș, Caraș Severin, Arad, Hunedoara și parțial județele Bihor, Cluj, Alba, Gorj și Mehedinți. Mar-

ginile de nord, est şi sud se suprapun unor axe de mare circulaţie şi contactului unor unităţi fizico-geografice cu potenţial economic complex. In această parte a teritoriului s-au dezvoltat 14 oraşe (Oradea, Aleşd, Huedin, Cluj-Napoca, Turda, Cîmpia Turzii, Aiud, Alba Iulia, Sebeş, Novaci, Tîrgu Jiu, Baia de Aramă, Motru şi Drobeta-Turnu Severin) care formează centre de convergenţă turistică. Din aceste oraşe pleacă mai multe căi de transport ce permit accesul turiştilor în zona Munţilor Apuseni, Şureanu, Vîlcan, Podişul şi Munţii Mehedinţi, teritoriu cu potenţial turistic bogat şi variat. Intre 50-80 % din turiştii acestor oraşe se orientează către arealul teritoriului menţionat.

Poziţia geografică - teritoriu de tranziţie şi de legătură între lanţul carpatic şi zona înconjurătoare, cu economii complimentare - conferă căilor de comunicaţie o importanţă deosebită. Aici se întîlneau drumurile păstorilor transhumanţi şi cele ale negustorilor. Direcţiile principale ale reţelei de comunicaţii (vest-est şi sud-nord) s-au menţinut şi dezvoltat în decursul veacurilor sub impulsul intensificării transporturilor dintre regiunile vestice ale României şi celelalte zone ale ţării.

Turismul românesc este foarte vechi aşa cum o atestă existenţa în timpul romanilor a staţiunilor balneoclimatice Băile Herculane, Geoagiu, Călan, Turda, Săcelu etc.

Păstoritul şi căruşia pot fi considerate activităţi economice care au contribuit la dezvoltarea turismului în ţara noastră.

Turismul organizat începe să se dezvolte după anul 1869 cînd apar primele asociaţii turistice: Trinitatea vremelnică (1869) Societatea carpatină ardeleană a turiştilor (1880), Societatea carpatină a maghiarilor (1891), Cercul excursioniştilor (1891), Societatea carpatină din Sinaia (1891), Societatea carpatină bănăţeană (1892), Asociaţia turiştilor arădeni (1899), Societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi (1902) etc.

Actul de la 1 Decembrie 1918 a creat premize favorabile pentru amplificarea activităţii turistice pe întreg teritoriul României, prin acordarea de noi drepturi politice naţionalităţilor din Transilvania, extinderea şi consolidarea bazei materiale. In această perioadă este continuată activitatea unor asociaţii turistice fondate în anii anteriori şi se înfiinţează altele: Asociaţia muncitorească "Prietenii naturii"(1919), Asociaţia de turism "Hanul drumeţilor"(1920), Turing Clubul României (1925), Societatea academică de turism "România" (1925), Asociaţia turistică "Banatul"

(1932), Asociația "Muntele Mic"(1934), Clubul turistic bănățean (1935) și altele.

După anul 1948 s-au pus bazele dezvoltării turismului ca ramură a economiei naționale a României. Treptat turismul se transformă într-un fenomen de masă antrenînd diverse categorii de oameni ai muncii. Dezvoltarea bazei tehnico-materiale a permis amplificarea turismului mai ales în zona litoralului Mării Negre, în regiunea montană, în cadrul stațiunilor balneoclimatice precum și în zonele preorășenești.

Geografia turismului este o ramură tînără a geografiei apărută și dezvoltată într-o serie de țări în care turismul se practică de foarte multă vreme.

Pe plan mondial, turismul a constituit subiectul abordat de specialiști din domenii diverse și nu a rămas în afara preocupărilor geografilor. Sînt prezentate în acest capitol principalele cercetări geografice în domeniul geografiei turismului pe plan mondial (Ananiev M.A., Mileska M.I., Dinev L., Kirstev K., Stanev P., Vasiliev V., Tlusty V., Deffert P., Merlo L.) și în țara noastră (Rădulescu N.Al., Șandru I., Iancu M., Iancu Silvia, Sultana Viorica, Dragomirescu Ș., Crahmaliuc Gloria, Roșu Al., Swizewski C., Oancea D.I., Truți S.).

CAPITOLUL II

II. FONDUL T U R I S T I C

A). FONDUL TURISTIC N A T U R A L

Cadru de desfășurare al turismului, <u>relieful</u>, reprezintă și unul din principalele componente naturale de atracție. Prin diferențierile de altitudine, structură geologică, grad de accesibilitate, modul de îmbinare în spațiu din care rezultă frumusețea peisajului, relieful generează mai multe tipuri de motivații turistice. Atracția reliefului asupra turistului potențial se află în strînsă corelație cu formele acestuia (munte, deluros și de cîmpie).

Dintre formele de relief din regiunile vestice ale României munții formează spațiul geografic care se caracterizează printr-un fond turistic complex. Accesibilitatea culmilor și pantelor, favorizează desfășurarea circulației turistice cu diferite mijloace de transport, drumeția, dezvoltarea mai multor tipuri de turism.

Văile ce străbat aria montană, poartă pe povîrnișurile lor numeroase sate cu fond turistic complex, fiind în același timp

puncte de plecare spre zonele montane vecine.

Pe terasele şi piemonturile însorite şi bogate în ape sînt localizate aşezări omeneşti ca cele din Depresiunea Almăjului, unele din Munţii Apuseni şi multe unităţi de servirea turiştilor.

Pasurile montane formează zone de convergenţa turiştilor după trecerea cărora aceştia se dispersează. Pasurile de culme sînt şi puncte de belvedere, cele de vale sînt însoţite de văi pitoreşti în chei şi defilee.

Altitudinile nu prea mari (peste 2000 m în munţii din Carpaţii Meridionali şi sub 1900 m în Carpaţii Occidentali) permit dezvoltarea turismului de masă.

Crestele şi vîrfurile sînt alte elemente de atracţie turistică ale reliefului montan. Ele reprezintă punctul final al unei ascensiuni, fiind cu atît mai mult căutate cu cît altitudinile sînt mai mari, forma lor este mai frumoasă şi care oferă privelişti deosebite asupra regiunilor înconjurătoare. Sînt cunoscute din acest punct de vedere vîrfurile Parîngul Mare, Peleaga, Retezat, Piatra Goznei, Bihor etc.

Circulaţia, amplasarea unităţilor de servire,desfăşurarea unor activităţi economice, cum ar fi păstoritul, sînt favorizate în zona montană şi de extensiunea suprafeţelor de nivelare carpatică. Ele formează una din caracteristicile reliefului din grupa M.Parîng, M.Retezat-Godeanu, M.Banatului şi M.Apuseni.

Prin interacţiunea dintre structura geologică şi cea petrografică, pe de o parte, factorii climatici şi cei hidrologici pe de altă parte, relieful prezintă unele forme specifice. Menţionăm în cadrul acestora relieful carstic, relieful vulcanic şi cel glaciar. Răspîndirea neuniformă, atît cantitativă cît şi calitativă, precum şi accesibilitatea diferită condiţionează varietatea teritorială a gradului de atractivitate.

Se face o analiză a frecvenţei fiecărei categorii de relief (carstic, vulcanic şi glaciar), cu referiri speciale a importanţei pe care o prezintă pentru turism.

Cu mari diferenţieri pe orizontală şi verticală, vremea şi clima formează o componentă importantă a fondului turistic din regiunile vestice ale României. Sînt prezentate caracteristicile elementelor meteorologice şi influenţa lor asupra turismului din acest teritoriu. Evidenţiindu-se legătura strînsă dintre turism, vreme şi climă s-a calculat indicile climatic turistic pe teritoriul ţării noastre pe baza formulei lui R.Clausse şi A.Guerault:

$I = \frac{S + T - 5D}{5}$, în care I = indice climatic turistic; S = durata de strălucire a soarelui exprimată în ore; T = temperatura medie lunară exprimată în zecimi de grade; D = durata precipitaţiilor din timpul zilei exprimate în ore.

In trasarea limitelor indicelui climatic turistic s-a ţinut seama de corelaţia ce există între elementele luate în studiu şi relief, încît se pot determina trei etaje : montan, dealuri şi podişuri şi cel de cîmpie. In mare parte extensiunea spaţială a acestuia se suprapune cu cel al etajelor delimitate pe hărţile climatice şi topoclimatice realizate.

Analiza repartiţiei geografice a fluxului turistic pe plan mondial ilustrează că apele subterane şi cele de suprafaţă reprezintă factori importanţi de atractivitate în turismul contemporan. In regiunile vestice ale României, apele subterane, rîurile şi lacurile sînt elementele hidrologice care au mare importanţă în turism.

Prin arealul ocupat şi structura speciilor, vegetaţia este una din componentele fondului natural care influenţează atragerea şi orientarea fluxului turistic în spaţiu.

Pe teritoriul regiunilor vestice ale României se întîlneşte o bogată şi interesantă vegetaţie caracterizată prin abundenţă şi varietatea speciilor. Vegetaţia acestui spaţiu geografic cuprinde elemente vest europene, est europene şi sud-est europene termofile. Aici se găsesc conservate relictele terţiare: nufărul (Nimphaea lotus thermalis) de la Lacul Peţea, liliacul românesc (Syringa jesikaea) din Munţii Bihorului etc. şi cele glaciare între care amintim zîmbrul (Pinus cembra) din Munţii Retezat, care prin aspectul coroanei dă o mare valoare peisagistică teritoriului în care este situat.

In strînsă corelaţie cu clima, vegetaţia se prezintă sub forma a trei etaje: alpin, pădure şi silvostepă. Ocupînd 37 % din suprafaţă, pădurea constituie caracteristica vegetaţiei din regiunile vestice ale României. Din punct de vedere al interesului social pădurea are caracter polifuncţional (recreativ, estetico-peisagistic, cinegetic, turistic etc.). Străbătînd zonele împădurite din regiunile vestice ale României sîntem impresionaţi de integrarea armonioasă a pădurilor în peisaj, de varietatea nesfîrşită, schimbătoare în spaţiu şi timp a culorilor şi nuanţelor. Frumuseţea şi farmecul pădurii creşte cînd pătrundem în împărăţia ei, în templele întunecate ale codrilor de răşinoase şi sub înaltele

cupele verzi susținute de trunchiurile albe ale pădurii de fag din zonele montane și de dealuri înalte. Valoarea peisagistică deosebită o au și pădurile de foioase (stejar, gorun, cer, gîrniță etc.) ale "șleaurilor" de deal și cîmpie. Un loc aparte îl ocupă pădurile cu elemente termofile (pinul negru de Banat, alunul turcesc, mojdreanul, castanul comestibil, vișinul turcesc, cărpinița, jugastrul spaniol etc.) care prin fizionomia lor particulară și valoarea peisagistică amintesc de pădurile din sudul Europei.

Fiind spații geografice de loc sau puțin degradate, în ele omul găsește cele mai bune condiții de agrement, de refacere a forței de muncă, fără să consume din rezervele organismului. In acest sens amintim pădurile din jurul orașelor și centrelor muncitorești în care o parte din populația acestora evadează zilnic sau la sfîrșit de săptămînă. Intensitatea fluxului turistic către aceste păduri este în funcție de distanța la care sînt situate, posibilitățile de transport, anotimp, speciile de arbori, programul de muncă etc. Importanță deosebită o au pădurile situate în intravilanul centrului urban, precum și cele situate în apropierea acestuia. Cercetările efectuate sub forma de anchetă în Timișoara evidențiază că pentru agrement rolul cel mai mare îl au pădurile situate pînă la 25 km.

Complexitatea condițiilor de viață din regiunile vestice ale României a determinat dezvoltarea unei faune bogate și variate. Aici interferează fauna central-europeană de pădure cu cea est-europeană de stepă și cea sudică. Dintre animalele de interes cinegetic amintim mistrețul, iepurele, cerbul, căprioara, capra neagră, urul brun, fazanul, potîrnichea, cocoșul de munte etc. In cadrul faunei acvatice existente aici importanță pentru turism prezintă cea ihtiologică.

Conservînd elemente floristice, faunistice și de peisaj, rezervațiile naturale formează una din componentele importante ale fondului turistic. In regiunile vestice ale României au fost delimitate circa 64 rezervații naturale. Unele din rezervații sînt incluse cu caracterizarea lor în lista O.N.U. a parcurilor naționale și a rezervațiilor echivalente printre care și Parcul Național Retezat, Muntele Domogled, Cheia Turzii și Complexul carstic Scărișoara.

Aderînd la ideia zonării funcționale a rezervațiilor naturale, sîntem de părere că la dispoziția turiștilor să fie pusă numai a doua și a treia zonă de protecție. Recreația și celelalte valori social-economice nu trebuie să piardă din vedere ocrotirea

naturii. In lucrare se fac propuneri de rezervații naturale pentru a fi utilizate în mod rațional în activitatea turistică. Ele au suprafețe extinse, o varietate de atracții turistice și sînt străbătute de multe căi de transport, din care unele de importanță internațională.

B). FONDUL TURISTIC ANTROPIC

Importantele descoperiri arheologice, existența a numeroase monumente istorice și de artă, bogăția și varietatea tezaurului etnografic și folcloric, atestă în mod grăitor vechimea multimilenară și continuitatea neîntreruptă a poporului nostru pe aceste meleaguri, lupta de eliberare națională și socială, originalitatea culturii materiale și spirituale, dezvoltarea multilaterală în anii socialismului.

In regiunile vestice ale României, fondul turistic antropic este bogat, diversificat și utilizabil în cursul întregului an, fără a fi necesare prea multe investiții.

Localizate în zone pitorești și conservînd destul de bine materiale din diferite epoci de locuire, așezările preistorice (Peștera Hoților-Băile Herculane, Românești-Timiș, Gornea-Caraș Severin, Pecica-Arad, Ohaba Ponor-Hunedoara etc.) au mare valoare pentru turism. Cu unele amenajări adecvate o parte din materialele adunate pot fi prezentate chiar pe locul unde au fost descoperite.

Prin rolul avut în desfășurarea unor evenimente istorice, în răspîndirea culturii românești, vechimea, arhitectura și ornamentația lor, cetățile, castelele, mănăstirile și bisericile formează componente importante ale fondului turistic antropic din această parte a țării noastre. In funcție de valoarea istorică și artistică, poziția geografică în teritoriu, gradul de conservare și amenajare, în lucrare sînt prezentate monumente și cetăți dacice și romane, medievale, moderne și contemporane.

Aspectul și funcțiile satului românesc, portul popular și sărbătorile populare sînt incluse printre factorii antropici importanți pentru turism. Integrate organic în peisajul geografic, cele trei tipuri principale ale satului din țara noastră: adunat, răsfirat și risipit - dau notă originală și specifică teritoriului României.

Datorită condițiilor fizico-geografice, în zonele montane și deluroase oamenii desfășoară activitatea agricolă la distanțe mari față de satul în care locuiesc. Din această cauză ei și-au

creat o altă locuință, ce poartă denumiri diferite (sălaşe, colibe etc.) de la o zonă la alta şi pe care o folosesc mai ales vara în perioada muncilor agricole. Dispunînd de posibilităţi de cazare şi asigurare cu unele produse alimentare, aceste locuinţe temporare, constituie un sprijin important în dezvoltarea turismului.

Cu mari diferenţieri teritoriale, portul popular românesc şi al minorităţilor naţionale (maghiar, german, sîrbesc, bulgăresc, slovac şi ceh), este un important element de atracţie turistică. El poate fi admirat în toată splendoarea lui în zilele de sărbătoare, cînd este îmbrăcat de un mare număr de oameni, sau cu ocazia unor spectacole folclorice, precum şi în cadrul unor muzee unde sînt prezentate. Între piesele de port, se disting, cămăşile, catrinţele, cojoacele, naramele etc.

Datinile şi obiceiurile ocazionate de diferite sărbători şi evenimente, sînt valori ce conturează fiinţa spirituală a poporului nostru, mărturie a forţei şi geniului său creator.

Prin vechimea lor, caracterul original, nedeile şi tîrgurile, obiceiurile ocazionate de sărbătorile de iarnă, de muncile agricole, de înfloritul unor plante atrag un mare număr de turişti în această parte a ţării.

CAPITOLUL III

BAZA TEHNICO-MATERIALA A TURISMULUI

In acest capitol sînt prezentate transporturile şi dotările pentru cazare şi alimentaţie, două componente ale bazei tehnico-materiale a turismului.

Transporturile influenţează direcţia şi intensitatea fluxurilor turistice, complexitatea activităţii turistice în ansamblu. Dezvoltarea turismului în regiunile vestice ale României este favorizată de cele 3 magistrale de transport feroviar şi rutier, de fluviul Dunărea şi de cele 6 aeroporturi care le pun în legătură directă nu numai cu întreg teritoriul ţării noastre, dar şi cu cea mai mare parte a continentului european. Aici se găsesc punctele de frontieră pentru căile ferate: Stamora Moraviţa, Jimbolia, Curtici, Salonta şi Episcopia Bihor şi pentru transporturile rutiere: Gura Văii, Naidăş, Stamora Moraviţa, Jimbolia, Nădlac, Vărşand şi Borş. Telescaunele din Munţii Semenic, Munţii Parîng şi cel de pe Muntele Mic, telecabinele din zonele amenajate pentru sporturile de iarnă (Semenic, Muntele Mic, Parîng, Moneasa,

Stîna de Vale, Băişoara) sînt mijloace de transport pe cablu care servesc turismul de aici.

Gradul de valorificare al patrimoniului turistic dintr-un teritoriu este determinat într-o măsură însemnată de dezvoltarea dotărilor pentru cazare, agrement şi alimentaţie. Ele prezintă importanţă deosebită pentru sejurul de lungă durată şi constituie un element definitoriu al intensităţii folosirii în scopuri turistice a unui spaţiu geografic.

Dotările pentru cazare se împart în două categorii: principale (hoteluri, vile, hanuri şi cabane) şi complementare (popasuri turistice, cămine, internate şi cazare la cetăţeni). Unităţile de cazare în forme principale deţin circa 74,1 % din numărul total de locuri. In structura capacităţilor de cazare în forme principale ponderea cea mai mare revine hotelurilor (41,5 %), după care urmează vilele (21,7 %), cabanele (4,o %) şi hanurile (6,9 %). Capacităţile de cazare în forme complementare deţin o pondere mai mică (25,9 %) din numărul total de locuri şi sînt utilizate cu deosebire în perioadele cu activitate turistică mai mare din sezonul cald.

Majoritatea dotărilor de cazare în forme principale dispun de unităţi ale alimentaţiei publice. La acestea din urmă se adaugă circa 46oo unităţi independente care funcţionează nu numai în localităţile urbane, staţiunile balneoclimatice, dar şi-n multe sate.

CAPITOLUL IV

CIRCULAŢIA TURISTICĂ

In anul 1982, regiunile vestice ale României au fost vizitate de aproximativ 2,6 milioane de turişti, între care românii reprezentau 2,4 milioane, adică circa 91,6 %. Regiunilor vestice ale României le revin 22,5 % din numărul total al turiştilor pe ţară. Aproximativ 45 % din populaţia teritoriului analizat a participat la activităţile turistice. Aceasta înseamnă că, pentru o parte din populaţia de aici turismul a devenit un element component al vieţii contemporane, s-a transformat dintr-o activitate ocazională într-una permanentă.

Circulaţia turistică internă este concentrată în cîteva zone: Munţii Apuseni, Munţii Banatului, Muntele Mic, Băile Herculane-Porţile de Fier, Depresiunea Haţeg şi zona montană înconjură-

toare, Depresiunea Petroşani şi munţii ce o mărginesc, valea Mureşului, staţiunile balneoclimatice Felix-1 Mai, Buziaş, oraşele mari situate în zonele deluroase şi de cîmpie (Timişoara, Arad, Oradea, Cluj-Napoca, Alba Iulia, Deva, Hunedoara, Tîrgu Jiu, Drobeta-Turnu Severin, Reşiţa şi altele).

Din numărul total al turiştilor din regiunile vestice ale României, în anul 1982 circa 216.000 l-au reprezentat străinii, adică 8,4 %.

In urma studierii mişcării turistice internaţionale în regiunile vestice ale României, rezultă o arie geografică imediată (R.S.Cehoslovacă, R.P.Ungară, R.S.F.Jugoslavia, R.F.Germania, Italia), căreia îi revine circa 72 % din numărul turiştilor străini care au vizitat vestul României, o arie apropiată ce include restul Europei şi o arie depărtată care cuprinde celelalte continente. In primele două arii se includ ţări cu un nivel ridicat de dezvoltare economică, dar cu condiţii naturale mai puţin favorabile pentru dezvoltarea unor tipuri de turism, aşa cum este cel maritim. Este cazul R.S.Cehoslovace. Aria imediată şi apropiată mai cuprinde şi ţări (R.P.Ungară, R.F.Germania, R.D.Germană, Austria etc.), de unde vin la noi turişti pentru vizitarea rudelor sau din ţări în care turismul este mai scump (Franţa, Italia, R.S.F.Jugoslavia etc.).

Pe teritoriul regiunilor vestice ale României, se pot diferenţia arii de concentrare turistică şi arii de dispersie turistică. Primele includ Munţii Semenic, Muntele Mic, Munţii Retezat, Munţii Apuseni, Depresiunea Haţeg, staţiunile balneoclimatice Felix- 1 Mai, Băile Herculane - Porţile de Fier etc. Prin fondul turistic variat, bogat şi original, eficienţa unor factori de cură balneoclimatică, situarea în apropierea unor centre urbane, densitatea ridicată a căilor de transport şi altele, aceste arii atrag un număr mare de turişti.

In ariile de dispersie turistică numărul turiştilor care pleacă este mai mare decît al celor sosiţi. Explicaţia trebuie căutată în ponderea ridicată a populaţiei urbane, a celor care lucrează în activităţile neagricole, posesori de autoturisme, în concentrarea mare a locurilor de muncă şi în faptul că sînt mulţi locuitori tineri amatori de drumeţie.

CAPITOLUL V

TIPURILE DE TURISM PRACTICATE

Determinate pe baza motivaţiilor deplasărilor, în regiunile vestice ale României se disting mai multe tipuri de turism.

A. TURISMUL DE RECREERE

Cu o pondere de peste 50 % din numărul turiştilor, recreerea constituie cel mai important tip de turism practicat în regiunile vestice ale României. Populaţia marilor oraşe şi centre industriale în care solicitările zilnice sînt deosebite, deţine circa 95 % din volumul acestui tip de turism. El este în acelaşi timp şi un turism de îngrijire a sănătăţii, favorizînd realizarea unui repaos fizic şi intelectual, folosind în scop curativ diferiţi factori naturali.

Concentrat mai mult în anotimpurile de vară şi de iarnă, în perioada concediilor şi vacanţelor şcolare, turismul de recreere este corelat cu un sejur mai lung în aceeaşi zonă (10-20 zile). In modul acesta se constată o aglomerare în perioadele de vîrf a zonelor de destinaţie (Munţii Parîng, Munţii Apuseni, Munţii Semenic, Muntele Mic, Munţii Retezat, staţiunile balneoclimatice, plajele rîurilor, pădurile etc.) şi a căilor de transport. Alegerea locului de recreere este în strînsă corelaţie cu mai mulţi parametri între care menţionăm nivelul veniturilor, categoria profesională a solicitantului, structura turiştilor pe grupe de vîrstă, caracteristicile fizico-geografice şi economico-geografice ale zonei de proveniență etc. Acest tip de turism antrenează cel mai mare număr de participanţi.

Acest tip de turism se desfăşoară şi sub forma odihnei active. Tot mai mulţi turişti se recreează practicînd sporturile nautice, schiul, vînătoarea şi pescuitul sportiv, drumeţia de munte, turismul de scurtă durată, forme care pe larg sînt prezentate în lucrare.

B. TURISMUL DE ÎNGRIJIREA SANATATII

Existenţa apelor minerale, a nămolurilor organice şi minerale, a unor factori bioclimatici a permis dezvoltarea a peste 30 de staţiuni balneoclimatice şi climatice. Direct dependente de factorul natural de tratament, în repartiţia geografică a acestora

se constată concentrarea lor în Munţii Apuseni, Munţii Banatului şi Cîmpia de Vest.

In ultimii ani au apărut noi staţiuni (Semenic, Trei Ape, Crivaia, Secu, Poiana Mărului etc.), creindu-se condiţii ca pe parcurs să se îmbunătăţească baza materială şi să se diversifice gama serviciilor oferite. In modul acesta, unele staţiuni de odihnă au devenit staţiuni de odihnă şi cură balneară (Stîna de Vale), altele din sezoniere au trecut în categoria celor permanente (Călacea, Turda, Tinca, Stîna de Vale etc.).

Clasificarea staţiunilor din regiunile vestice ale României se poate face după mai multe criterii, între care amintim : aşezarea geografică (munte, dealuri şi cîmpie) şi importanţa pe care o ocupă în cadrul ţării (internaţionale, naţionale şi locale).

C. TURISMUL DE TRANZIT

Poziţia geografică şi orientarea căilor de comunicaţie determină ca în regiunile vestice ale României, turismul de tranzit să aibă o dezvoltare însemnată.

Turiştii străini din Europa vestică, centrală şi sudică care vizitează ţara noastră parcurg regiunile vestice ale ţării. De asemenea turiştii autohtoni care călătoresc în această parte a continentului tranzitează prin vestul României. Principalele artere de transpost utilizate pentru tranzit sînt cele care străbat Carpaţii.

D. TURISMUL DE VIZITARE

Avînd drept obiective vizitarea unor monumente de istorie, de artă etc., acest tip de turism contribuie la lărgirea orizontului de cultură generală al participanţilor. Din acest motiv el este considerat şi un turism cultural.

Distanţa locurilor de vizitare este în corelaţie nu numai cu mijlocul de transport utilizat, dar şi de timpul liber al turiştilor, gradul de instruire, obiectivele propuse etc. Locul de destinaţie îl reprezintă mai ales oraşele (Timişoara, Cluj-Napoca, Arad, Oradea, Alba Iulia etc.), care se remarcă prin numeroase obiective ale fondului turistic antropic. Pentru obiectivele etnografice sînt vizitate mai ales aşezările rurale din centrul şi estul teritoriului studiat.

Cu durată mai mare de staţionare într-o anumită localitate este turismul de vizitarea rudelor şi cunoştinţelor. De cele mai multe ori, în acest caz nu este solicitată baza tehnico-materială a turismului. Apreciem că [illegible] parte din turiştii sosiţi din R.F.Ger-

mania, R.S.F.Jugoslavia, R.P.Ungară vin în regiunile vestice ale României pentru vizitarea rudelor şi cunoştinţelor.

CAPITOLUL VI

ZONAREA TURISTICA, CERINŢA ESENŢIALA DE DEZVOLTARE MULTILATERALA A TURISMULUI DIN REGIUNILE VESTICE ALE ROMÂNIEI

Zonarea turistică delimitează teritoriile adecvate dezvoltării turismului, excluzînd spaţiile lipsite sau cu atracţii de mică importanţă. Pentru realizarea zonării turistice este necesară cunoaşterea cantitativă şi calitativă a fondului turistic dintr-un teritoriu, gradul lui de valorificare, intensitatea fluxului turistic, tipurile de turism practicate, participarea populaţiei locale la activitatea turistică, posibilităţile de dezvoltare în perspectivă a turismului.

În funcţie de aceste criterii, în regiunile vestice ale României am distins 2 zone, 11 subzone, un mare număr de localităţi şi obiective turistice.

Zona turistică "Porţile de Fier" include teritoriul Munţilor Banatului, Munţilor Retezat-Godeanu, Parîng-Şureanu, Podişul Mehedinţi, o parte a Subcarpaţilor şi Podişului Getic. Zona cuprinde interesante obiective turistice naturale (văile pitoreşti ale Dunării, Nerei, Minişului, Caraşului, Jiului, Cernei; peşterile din Munţii Banatului, Cernei, Mehedinţi. Şureanu, Podişul Mededinţi; lacurile glaciare din Munţii Retezat; apele minerale de la Băile Herculane, Săcelu etc.; multe rezervaţii naturale între care se remarcă Parcul Naţional Retezat, Domogled, Cheile Nerei-Beuşniţa şi altele) şi antropice (cetăţile dacice din Munţii Orăştiei - unicate în lume; monumentele istorice şi de artă medievală de la Humedoara, Tismana, Densuş etc., cele de artă modernă şi contemporană de la Tîrgu Jiu, Drobeta-Turnu Severin, Băile Herculane, Cura Văii şi altele). Zona dispune de o bază materială bogată şi variată. Accesibilitatea este asigurată de magistrala feroviară nr.1 şi 2, drumul naţional nr.6 şi numeroasele ramificaţii ale acestora, calea navigabilă a Dunării, aeroportul de la Caransebeş şi cele de apropiere (Craiova, Sibiu şi Timişoara), telescaunele de la Semenic şi Muntele Mic şi drumurile forestiere.

Între tipurile caracteristice de turism practicate în cadrul zonei menţionăm turismul de recreere, turismul de vizitare şi cel de tranzit. Rol din ce în ce mai mare îl are turismul de în-

grijire a sănătății.

Zona turistică a Munților Apuseni cuprinde această unitate fizico-geografică, cît și Culoarul Mureșului, Depresiunea Turda-Alba Iulia și Dealurile Clujului. Fondul turistic natural se evidențiază prin relieful format pe roci carstificabile (Cetățile Ponorului, zona Izvoarelor Someșului Cald, peșterile Urșilor - singura din țară amenajată corespunzător din punct de vedere tehnic pentru vizitare, singurele peșteri cu gheață din țara noastră: Scărișoara, Focul Viu, apoi cheia Turzii, Aiudului, Rîmeților etc.) Un loc aparte îl ocupă relieful pitoresc dezvoltat pe roci vulcanice (Detunata Goală, măgurile cu aspect de clăi de unde privirea cuprinde peisaje încîntătoare ale zonei înconjurătoare).Importanță mare o au apele minerale de la Geoagiu Băi, Vața de Jos, Moneasa, Stîna de Vale etc. care au stat la baza dezvoltării unor stațiuni balneoclimatice.

Intre elementele componente ale fondului turistic antropic rol deosebit îl au monumentele istorice și de artă (așezările romane dezvelite la Gilău și Turda, cetățile medievale ce străjuiesc valea Mureșului, monumentele din Cluj-Napoca, Turda, Aiud, Alba Iulia etc. bisericile de lemn și altele). Atracția mare o au unele manifestări folclorice, între care un loc aparte îl ocupă Tîrgul de fete de pe Muntele Găina, Tîrgurile de la Negreni, Vama Sării, Nedeia de la Tăcășele, colindul cu dubele etc. Vocație turistică are și satul de aici, prin tipurile de așezări, de case, meșteșuguri (prelucrarea lemnului, fibrelor textile, argilei etc.).Magistralele feroviare nr. 2 și 3, drumurile naționale nr.1 și 7 ramificațiile acestora, aeroportul din Cluj-Napoca și cele din apropierea zonei: Oradea și Arad, asigură accesul ușor al turiștilor. Fondul turistic complex și baza materială variată determină practicarea mai multor tipuri de turism între care se evidențiază cel de recreere, vizitare, tranzit și cu pondere din ce în ce mai mare turismul de îngrijirea sănătății.

Subzona este unitatea taxonomică de grad inferior zonei turistice și se caracterizează printr-o complexitate mai mică a fondului turistic, a bazei materiale etc. Ea poate intra în componența zonelor turistice sau separat de acestea, așa cum sînt : Oradea-Băile Felix -Băile 1 Mai, Arad-Lipova, Timișoara-Buziaș-Lugoj.

Dezvoltarea economică de ansamblu în viitor determină apariția de noi zone turistice între care unele se conturează de pe acum, așa cum ar fi Timișoara-Buziaș-Lugoj-Deva-Lipova.

CAPITOLUL VII

CONCLUZII ŞI PROPUNERI

Studiul efectuat confirmă că regiunile vestice ale României formează un spaţiu geografic unitar, care dispune de condiţii pentru dezvoltarea unei variate activităţi turistice.

În scopul creşterii ponderii turismului în economia acestui teritoriu este necesar a se lua o serie de măsuri de valorificare a fondului turistic, realizarea unei baze materiale variate şi moderne.

Analiza de ansamblu a unităţilor de relief evidenţiază o mare diversitate, între acestea în ceea ce priveşte fondul turistic şi gradul de amenajare. În funcţie de aceste considerente, apreciem că atracţia turistică cea mai mare o au unităţile montane, în primul rînd, Munţii Retezat, Parîng, Godeanu, Ţarcu, Mehedinţi, Cernei, Şureanu, Semenic, Aninei, Bihor, Gilău-Muntele Mare, Trascău şi Pădurea Craiului. Aici întîlnim multe obiective turistice generate de relieful glaciar, vulcanic, carstic, lacuri naturale (glaciare, carstice) şi antropice, apele minerale, rezervaţiile naturale, bogat fond piscicol şi cinegetic, monumente istorice şi de artă, elemente etnografice şi folclorice etc. Toate aceste particularităţi conturează noi posibilităţi de utilizare în turism (drumeţie, sporturi nautice, vînatul şi pescuitul sportiv, sporturi de iarnă, climatoterapia etc.).

Amenajarea complexă a peşterilor va schimba mult direcţia şi intensitatea fluxului turistic în spaţiu. Considerăm că într-o primă etapă să fie amenajate corespunzător sub aspect tehnic pentru vizitare peşterile Scărişoara, Meziad, Măgura, Comarnic, Gura Ponicovei, Topolniţa, Epuran şi Şura Mare. Ulterior, în mod eşalonat, trebuie incluse în circuitul turistic şi peşterile Bonchii, Vîrfurăşul, Zmeilor de la Onceasa, Liliecilor din Munţii Apuseni, Buhui şi Ponor-Plopa din Munţii Banatului, Ion Răzoni din Munţii Cernei şi cea de la Podul Natural din Podişul Mehedinţi.

Cercetările efectuate confirmă că aici se găsesc condiţii deosebite pentru dezvoltarea climatoterapiei nu numai la altitudini cuprinse între 1000-2000 m, cum se specifică în literatura de specialitate, ci şi la altitudinile mai joase din staţiunile balneoclimatice Băile Herculane şi Buziaş, unde gradul de ionizare negativă a aerului atinge valori mari. Pentru dezvoltarea climatoterapiei propunem ca într-o primă etapă să se amenajeze zonele în care

nu se necesită investiţii financiare prea mari: Semenic, Crivaia, Secu, Trei Ape din Munţii Banatului, Muntele Mic din Munţii Ţarcului, Băile Herculane din valea Cernei, Rînca din Munţii Parîng, Stîna de Vale din Munţii Vlădeasa, Băişoara din Muntele Mare, Buziaş din Cîmpia de Vest.

Utilizarea în scopuri turistice (ştranduri, tratament) a unor ape minerale descoperite în Cîmpia de Vest (Biled, Variaş, Teremia Mare, Sînicolau Mare, Beba Veche, Cherestur, Foeni, Piş-chia, Arad, etc.), Dealurile de Vest (Curtea, Sacoşu Mare, Bogda, Mocrea etc.), Podişul Mehedinţi (Bala, Iernăneşti), Subcarpaţii Getici (Peciovaliştе) şi altele, este o altă direcţie pe care o propunem în dezvoltarea viitoare a turismului din regiunile vestice ale României. Eficienţa economică a utilizării lor este dată nu numai de valoarea terapeutică mare a apelor, ci şi de faptul că teriteriile în care se găsesc majoritatea dintre ele dispun de unele surse de energie (gaze naturale, căldura apei etc.). Valorificarea acestor resurse ar permite descongestionarea unor staţiuni turistice şi balneoclimatice (Băile Herculane, Băile Felix, Băile 1 Mai, Moneasa, Geoagiu Băi etc.).

Regiunile vestice ale României dispun de o bogată şi variată floră medicinală care poate să fie utilizată în tratamentul unor boli. Tot în acest scop, importanţă mare o prezintă produsele apicole.

Pentru realizarea acestui deziderat este necesară înfiinţarea unor servicii în cadrul staţiunilor balneoclimatice, care să acorde tratamente pe bază de plante, extracte vegetale etc.

Practicarea unor asemenea tratamente presupune asigurarea plantelor necesare, atît prin colectarea proprie, schimbul de plante cu alte unităţi şi asigurarea prin repartiţie centralizată.

Avînd în vedere existenţa amenajărilor şi condiţiile naturale favorabile (pante cu înclinări diferite, persistenţa şi grosimea stratului de zăpadă, accesibilitatea mare, suprafeţele mari acoperite cu pajişti omogen înierbate lipsite de grohotişuri sau blocuri mari de rocă permit utilizarea pîrtiilor şi la zăpezile mici), propunem ca în viitor, turismul de iarnă să se dezvolte cu precădere la Semenic, Muntele Mic, Stîna de Vale, Vlădeasa, Băişoara, Padiş, Rînca, Pasul Vîlcan.

Pentru învăţarea schiului şi perfecţionarea practicării lui este necesar ca în cadrul fiecărei staţiuni turistice să funcţioneze profesori (monitori). Pîrtiile pentru învăţarea schiului

trebuie înzestrate cu echipament de audio-recepție cu ajutorul cărora monitorul poate da indicații fiecărui cursant. Tot pentru pregătire cursanții trebuie să aibă posibilitatea ca să audieze lecții privind tehnica schiului și să vizioneze filme privind metodele moderne de schi, echipamentul adecvat, acordarea primului ajutor etc.

Stațiunile pentru practicarea schiului, trebuie să dispună de pîrtii cu grade diferite de dificultate, instalații tehnice adecvate pentru urcat panta, amplasarea pîrtiilor în apropierea unităților de cazare și alimentație, centre de închiriat și reparat materialul sportiv etc.

Pentru a oferi turiștilor o gamă variată de activități recreative este necesar ca fiecare stațiune turistică să dispună de patinoare naturale, pîrtii pentru sănioțe, cai pentru plimbări cu sănioța pe trasee pitorești sau pentru practicarea echitației etc.

Pentru amenajarea complexă a bazinelor hidrografice sînt organizate multe șantiere din care unele construcții (clădiri și drumuri) după încheierea lucrărilor pot fi utilizate pentru turism. Avînd în vedere faptul că personalul șantierului locuiește în condiții de confort superioare, sînt necesare puține lucrări de reamenajare. Astfel, aceste clădiri sînt puse la dispoziția turiștilor, la scurt timp de la retragerea efectivului șantierului. Sînt importante ca baze turistice numai șantierele situate în amonte de baraj, de unde se oferă perspectivă minunată deasupra lacului, barajului, centralei electrice etc. Între acestea amintim Porțile de Fier, Iovanul de pe valea Cernei, cel de pe valea Drăganului (Poiana Florei), Oașa pe valea Sebeșului etc.

Expresie a locului important pe care-l reprezintă poporul român în istoria și cultura universală, monumentele istorice și de artă, valorile etnografice și folclorice trebuie să reprezinte obiective principale ale dezvoltării turismului în regiunile vestice ale României. Între acestea un loc deosebit îl reprezintă cetățile dacice din Munții Orăștie, cele romane (Ulpia Traiana Augusta Sarmizegetusa, Gilău, Turda, Micia), medievale, moderne și contemporane existente, mai ales, în orașe.

O atenție mai mare trebuie acordată satului românesc care deține un fond turistic complex. Considerăm ca oportună legiferarea înființării satelor turistice care să aibă un statut propriu de funcționare, încît să aibă acces și turiștii străini. Pentru o primă etapă am propus includerea în categoria satelor turistice: Orșova, Marga (jud.Caraș Severin), Tismana (jud.Gorj), Recaș și

Giarmata (jud.Timiș), Pietroasa (jud.Bihor), Beliu (jud.Arad). Aici se găsesc gospodării libere permanent sau temporare, gospodării cu disponibilități de cazare, posibilități multiple de aprovizionare cu produse agroalimentare, condiții pentru realizarea unor programe culturale specifice zonei etc.

Pentru evitarea aglomerării în anumite zone ale turiștilor la sfîrșit de săptămînă, pentru a le oferi posibilitatea de a sta cît mai mult timp în mijlocul naturii, economia de combustibili etc. o coordonată majoră viitoare este amenajarea turistică a zonelor preorășenești: Timișoara, Arad, Oradea, Cluj-Napoca, Turda, Alba Iulia, Tîrgu Jiu, Hunedoara, Deva, Drobeta-Turnu Severin, Reșița.

Extinderea și diversificarea bazei tehnico-materiale (clădiri multifuncționale, amenajarea unor baze de tratament care să valorifice nămolul de la Felix și apele minerale de la Călacea, Săcelu etc., completarea dotărilor din bazele de tratament cu unele accesorii: termometre, sonerii, cuiere, aparatură de gimnastică medicală, cărucioare în stațiuni, gări și aeroporturi pentru transportul bolnavilor etc.) vor contribui la dezvoltarea turismului de îngrijire a sănătății.

Pentru păstrarea calității mediului înconjurător propunem limitarea circulației auto în anumite spații din regiunile vestice ale României. În acest scop propunem înlocuirea transportului auto cu cel al troleibuzelor pe traseele : Gara Herculane-Centrul stațiunii, Oradea-Băile Felix și Băile 1 Mai și devierea căilor de trafic rutier în afara stațiunilor balneoclimatice (Băile Herculane, Băile Felix, Băile 1 Mai, Geoagiu Băi etc.). În modul acesta pot fi create spații pentru odihnă în aer liber, cură de teren etc.

Apreciem că în perspectivă regiunile vestice ale României își vor menține și dezvolta ponderea pe care o dețin în economia, populația urbană și turismul țării noastre.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVA

x x x (1975), Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintarea României spre comunism, Edit. politică, București.

Badea L. (1971), Valea Jiului, Edit.științifică, București.

Baranovski Niculina, Ștefănescu Ioana (1970), Repartiția geografică a satelor din România după numărul locuitorilor, SCGG-Geogr., XVII, 1, București.

Barbier B. (1978), Ski et stations de sports d'hiver dans le monde, Wiener Geographische Schriften 51/52, I Teil, Wien.

Berindei I.I., Măhăra Gh., Pop Gr. P., Posea Aurora (1977), Câmpia Crișurilor.Crișul Repede. Țara Beiușului,în vol. "Cercetări în geografia României", Edit.științifică și enciclopedică, București.

Bogdan Octavia (1980), La régionalisation climatique et topoclimatique de la Roumanie, RRGGG-Geogr., 24, București.

Bugă D.,Alexandrescu Valeria, Vlad Sorina (1982),Structurile urbane și centrele de convergență umană din Oltenia subcarpatică, Terra, XIV (XXXIV), 2, București.

Caloianu N.,Pamaite Ludmila, Dragu Gh. (1969), Turismul periurban, cu privire specială asupra zonelor Brașov, Sibiu, Ploiești, I.G.G., O.N.T., Lucr.colocv.naț.geogr.turism, București.

Cocean P. (1984), Potențialul economic al carstului din Munții Apuseni, Edit.Acad.R.S.R.,București.

Condurachi E., Dumitrescu V., Matei D.M. (1972), Harta arheologică a României, Edit. Meridiane, București.

Conea I.,Bugă D. (1969), Așezări de înălțime în Carpații Meridionali-așezările din Platul Bumbeștilor,SCGG - Geogr.,XVI, 1, București.

Cucu V. (1982), Zonele geografice funcționale ale teritoriului R.S.România, Terra, XIV (XXXIV), 1, București.

Cucu V., Ştefan M. (1979), România. Ghid atlas al monumentelor istorice, Edit.sport-turism, Bucureşti.

Cucu V., Popescu C. (1982), Consideraţii de geografie istorică asupra pasurilor din Carpaţii de Curbură, AUB-Geogr. Bucureşti.

Cucu V., Isbăşoiu C. (1983), Locuinţe şi aşezări în peisajul geografic românesc, Terra, XV (XXXV), 1 şi 4, Bucureşti.

Dragomirescu Ş. (1983), Geographical remarks on the development of international tourism in Romania, RRGGG-Geogr., 23, 2, Bucureşti.

Fărcaş I., Benţe D., Trifa P. (1968), Indicile climatic-turistic. Aplicaţii la teritoriul Republicii Socialiste România, SUBB-GG, 1, Cluj.

Fărcaş I., Benţe D., Trifa P. (1976), Harta climatică-turistică a R.S.România, SUBB-G, 2, Cluj.

Găştescu P. (1971), Lacurile din România. Limnologie regională, Edit.Acad.R.S.R., Bucureşti.

Glăvan V., Istrate I. (1981), Puncte de vedere privind reconsiderarea satului românesc ca "produs turistic", I.E.C.I.T., Secţ.turism, Ses.şt.jubiliară, Bucureşti.

Grigore M. (1974), Potenţialul natural al turismului, Facult.de geolog.-geogr., Bucureşti.

Gruescu I.S. (1975), Noi obiective turistice în judeţul Hunedoara, I.G., I.E.C.I.T., Lucr.celui de al IV-lea colocv.naţ.geogr.turism, Bucureşti.

Iacob Gh. (1965), Contribuţii la studiul economico-geografic al Depresiunii Zerandului, SCGGG-Geogr., XII, Bucureşti.

Iancu M., Sultana Viorica (1981), Contribuţii la raportul dintre geografie şi turism, I.E.C.I.T., Secţ.turism, Ses.şt.jubiliară, Bucureşti.

Ilie I.D. (1975), Retrospectivă, actualitate şi perspectivă în dezvoltarea turistică a Olteniei Nord-Vestice, I.G., C.C.E.P.T.I., Lucr.celui de-al II-lea colocv, naţ.geogr.turism, Edit.sport-turism, Bucureşti.

Iordan I., Nicolescu E. (1975), O metodă de determinare a potenţialului turistic, Lucr.celui de-al II-lea colocv. naţ.geogr.turism., Edit.sport-turism, Bucureşti.

Marinescu D., Gonciulescu Ioana (1981), Turismul de munte - trăsături actuale şi perspective de dezvoltare în R.S.România, I.E.C.I.T., Secţ.Turism, Ses. şt.jubiliară, Bucureşti.

Mihai Elena, Teodorescu Elena, (1975), Condiţiile climatice favorabile dezvoltării turismului în Munţii Semenic, Lucr.celui de-al II-lea colocv.naţ.geogr. turism. Edit. sport-turism, Bucureşti.

Mileska-Maria [illegible]ena (1975), Cu privire la terminologia geografiei turismului, Lucr.celui de-al II-lea colocv.naţ.geogr.turism., Edit.sport-turism, Bucureşti.

Neamu Gh., Bogdan Octavia, Teodoreanu Elena (1970), Harta topoclimatică a R.S.România. Principii şi metode, SCGGG-Geogr., XVII, 2, Bucureşti.

Niculescu Gh. (1969), Potenţialul turistic al munţilor dintre Jiu şi Timiş, I.G.G., O.N.T., Lucr. colocv, naţ.geogr.turism., Bucureşti.

Olaru M. (1980), Conservarea şi valorificarea optimă a patrimoniului turistic al judeţului Caraş-Severin, I.G., I.E.C.I.T., Lucr.celui de-al IV-lea colocv.naţ.geogr. turism, Bucureşti.

Pişota I. (1971), Lacurile glaciare din Carpaţii Meridionali, Edit.Acad.R.S.R., Bucureşti.

Popescu-Argeşel I., (1977), Munţii Trascăului. Studiu geomorfologic, Edit.Acad.R.S.R., Bucureşti.

Popova-Cucu Ana (1970), Vegetaţia de pe calcarele din Podişul Mehedinţi, SCGG-Geogr., XXVII, 1, Bucureşti.

Posea Gr., Popescu V., Ielenicz M. (1974), Relieful României, Edit.ştiinţifică, Bucureşti.

Puşcariu V., Boşcaiu N. (1982), Viitorul parc naţional al Munţilor Apuseni, Ocrotirea naturii şi mediului înconjurător, 26, 1 şi 2, Bucureşti.

Rădulescu N.Al. (1946), Asupra geografiei turismului, Revista geografică II, 1-4, 1945, Bucureşti

Rădulescu N.Al. (1969), Intensitatea şi regionarea geografică a turismului extern pe plan mondial, I.G.G., O.N.T., Lucr.colocv.naţ.geogr. turism., Bucureşti.

Rădulescu N.Al. (1973), Potențialul turistic al reliefului Republicii Socialiste România, în vol."Realizări în geografia României", Edit.științifică,București.

Rădulescu N.Al.,Truți S. (1975), Contribuții la studiul geografic al circulației turistice internaționale în vestul și sud-vestul României, Lucr. celui de-al II-lea colocv,naț.geogr.turism.,Edit.sport-turism,București.

Roșu Al. (1980), Geografia fizică a României,Edit. Did.Ped.,București.

Rusenescu Constanța (1975), Potențialul turistic al județului Arad, Lucr.celui de-al II-lea colocv.naț. geogr.turism.,Edit.sport-turism, București

Schmidt H.,Glăvan V. (1975),Posibilități de valorificare turistică în Sudul Banatului, Lucr.celui de-al II-lea colocv.naț.geogr.turism., Edit.sport-turism,București.

Schrött L. (1973), Rezervația naturală Comarnic-Cheile Carașului, St.geogr.Banat.,IV, Timișoara.

Sencu V. (1978), Munții Aninei, Ghid turistic,Edit. pentru turism, București.

Simuț O. (1976), Considerații asupra exploatării zăcământului hidrominaral de la Buziaș în intervalul 1819-1940, Geogr.Banat, Timișoara.

Susan Aurelia (1980), Geografia turismului, Facult.de biologie-geogr.și geolog.,Cluj-Napoca.

Swizewski C.,Ungureanu (1966), Quelques problèmes de la géographie du tourisme dans les Carpates Orientales, AS UCI, II, XII, Iași.

Swizewski C.,Oancea D. (1977), Geografia turismului, I, Facult. de biologie și geogr. Iași.

Swizewski C.,Oancea D.I. (1978), Le carte des types de tourisme de Roumanie,RRGGG-Geogr.,23,2, București.

Șandru I. (1966), Probleme de geografia turismului, Natura,geogr.-geolog.,3, București.

Șandru I. (1969), Considérations géographiques sur le tourisme dans les montagnes de la R.S. de Roumania, ASUCI, II, Iași.

Şandru I. (1978), România,Geografie economică,Edit. Did.Ped.,Bucureşti.

Şchiopoiu Al. (1982), Dealurile piemontane ale Coşustei, Edit.Scrisul Românesc, Craiova.

Ştefănescu C. (1967), Staţiuni balneare şi climaterice din România, Edit.Meridiane, Bucureşti.

Teodoreanu Elena,Dacoş Maria, Velculescu Camelia (1978), Topoclimatologia în sprijinul bioclimatologiei, SCGGG-Geogr.,XXV,Bucureşti.

Trufaş V. (1961), Lacurile din relieful glaciar al Munţilor Şureanu, MHGA, VI, 1, Bucureşti.

Truţi Ş. (1969), Cîteva aspecte geografice privind turismul la sfîrşit de săptămînă al locuitorilor Municipiului Timişoara, I.G.G., O.N.T.,Lucr.colocv,nat.geogr.turism, Bucureşti.

Truţi Ş. (1970), Aspecte geografice privind rolul condiţiilor naturale în dezvoltarea turismului în partea de vest a României, Ref. comunic.,geogr.,Timişoara.

Truţi Ş. (1970), Cîteva aspecte de geografia turismului în Munţii Semenicului, Lucr.şt.cadre did.,II, Timişoara.

Truţi Ş. (1972), Cîteva aspecte privind turismul şi importanta lui, Ref.comunic.,geogr., II, Timişoara.

Truţi Ş. (1973), Aspecte de geografia turismului în Munţii Ţarcu, BSGGR, III(LXXIII),Bucureşti.

Truţi Ş. (1974), Potenţialul turistic al Banatului, Geogr.Banat, Timişoara.

Truţi Ş. (1978), Unele aspecte privind potenţialul turistic al grupei montane Retezat-Godeanu, I.E.C.I.T. Sect.turism,II,Turism montan, Bucureşti.

Truţi Ş. (1981), Consideraţii privind rolul cercetărilor geografice în dezvoltarea turismului, I.E.C.I.T.,Sect.turism,Ses.şt.jubiliară, Bucureşti.

BCU IAŞI / CENTRU

- Truţi S. (1983), Aspecte privind rolul reliefului din Carpaţii Occidentali în dezvoltarea turismului, Insp.şc.,C.C.E.,Sind.înv., Bul.inf.,11-12,Timişoara.

- Tufescu V. (1972), Turismul şi elementele culturii materiale ale poporului român, BSSGR, II (LXXII), Bucureşti.

- Ţeposu E.,Puşcariu Val. (1932), România balneară şi turistică, Edit.Cartea Românească, Bucureşti.

Turcuş Aristida (1982), Portul popular românesc din judeţul Timiş, C.C.E.S. al jud.Timiş, Timişoara.

Velcea I. (1975), Direcţii de dezvoltare şi domenii de cercetare în geografia economică din R.S.România, 1875-1975, SSGR, Bucureşti.

Velcea Valeria, Savu Al. (1982), Geografia Carpaţilor şi Subcarpaţilor româneşti, Edit.Did.Ped.,Bucureşti.

Vlad Sorina (1981), O nouă formă de valorificare a potenţialului turistic despre "turismul viticol" în R.S.România, I.E.C.I.T.,Ses. şt.jubiliară,Bucureşti.

x x x (1983), Anuarul statistic al R.S.R.,1983, D.C.S., Bucureşti.

x x x (1960), Monografia geografică a R.P.Române, I,II, Edit.Acad.R.P.R.,Bucureşti.

x x x (1969), Geografia văii Dunării româneşti, Edit.Acad.R.S.R.,Bucureşti.

x x x (1983), Geografia României,I.Edit.Acad. R.S.R.,Bucureşti.

x x x (1972-1979), Atlas.Republica Socialistă România, Edit.Acad.R.S.R.,Bucureşti.

x x x (1970-1973), Apele minerale şi nămolurile terapeutice din R.S.R.,III,IV,Edit.Medicală, Bucureşti.

BCU Iași / CENTRU

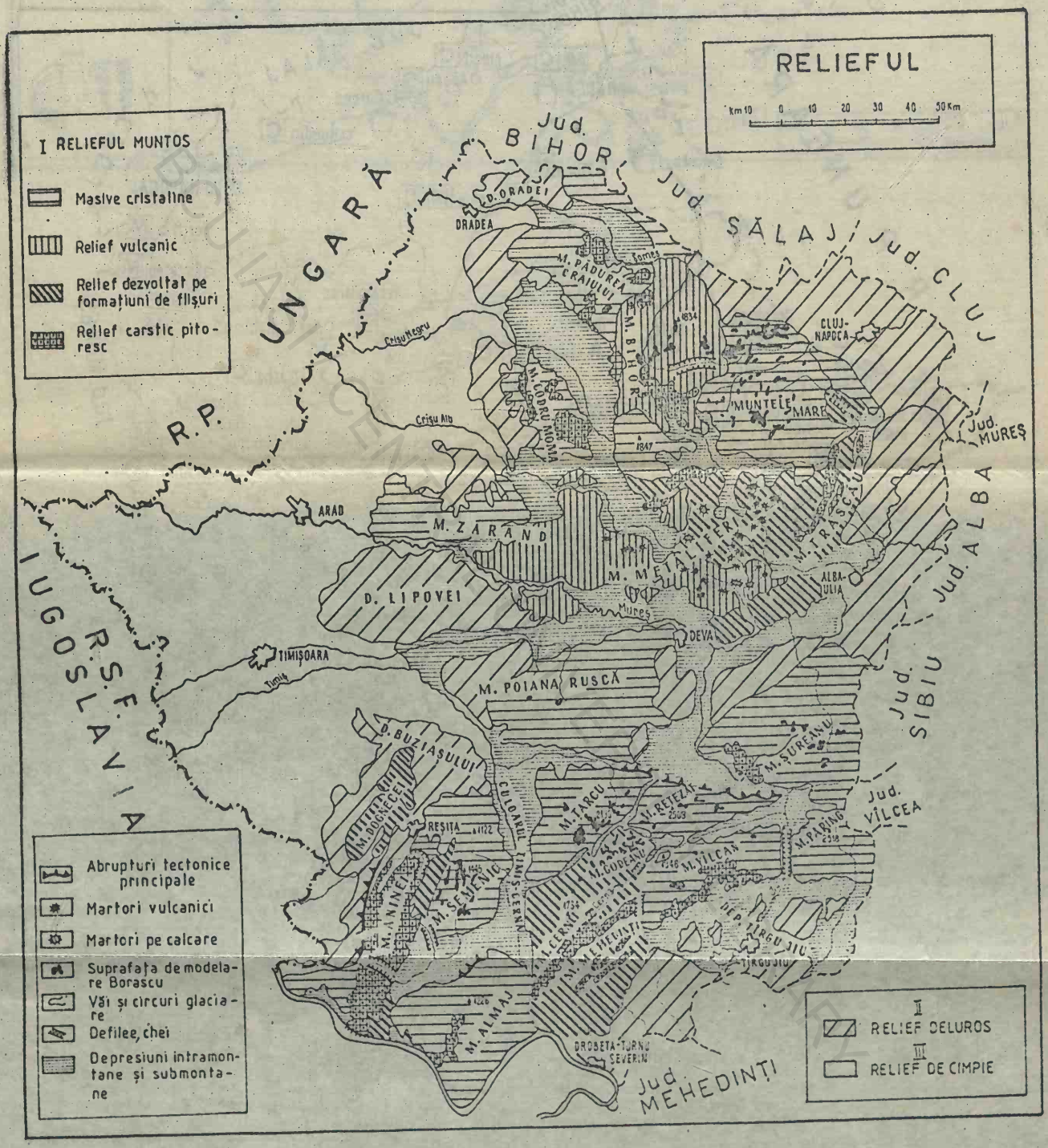

MUZEE CASE MEMORIALE COLECTIA
BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ
GEOLOGIE-GEOGRAFIE
1993 - II - 13691

MUZEE, CASE MEMORIALE, COLECȚII

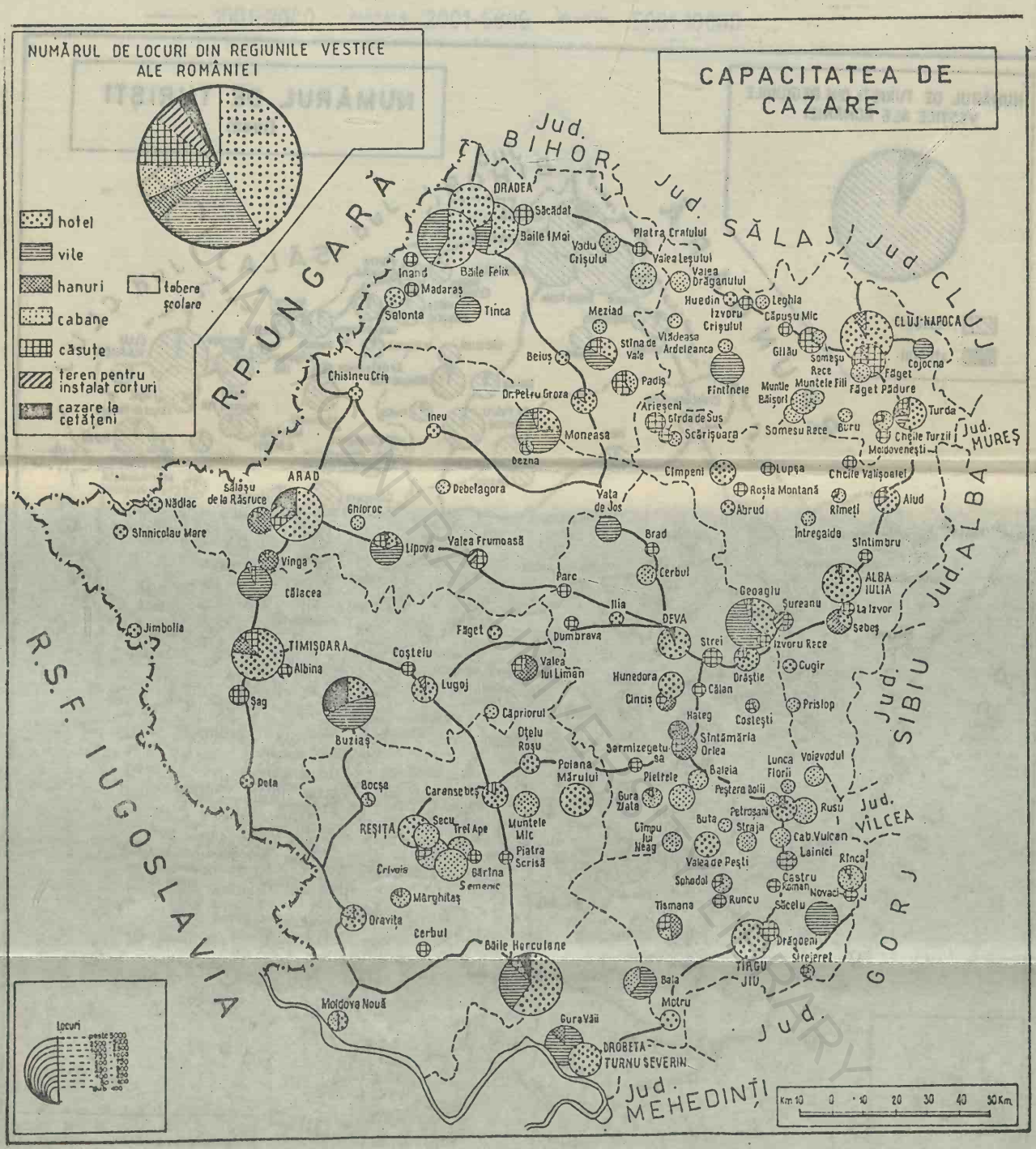

DIRECȚIA GENERALĂ DE GEOGRAFIE
IAȘI

12551 - II

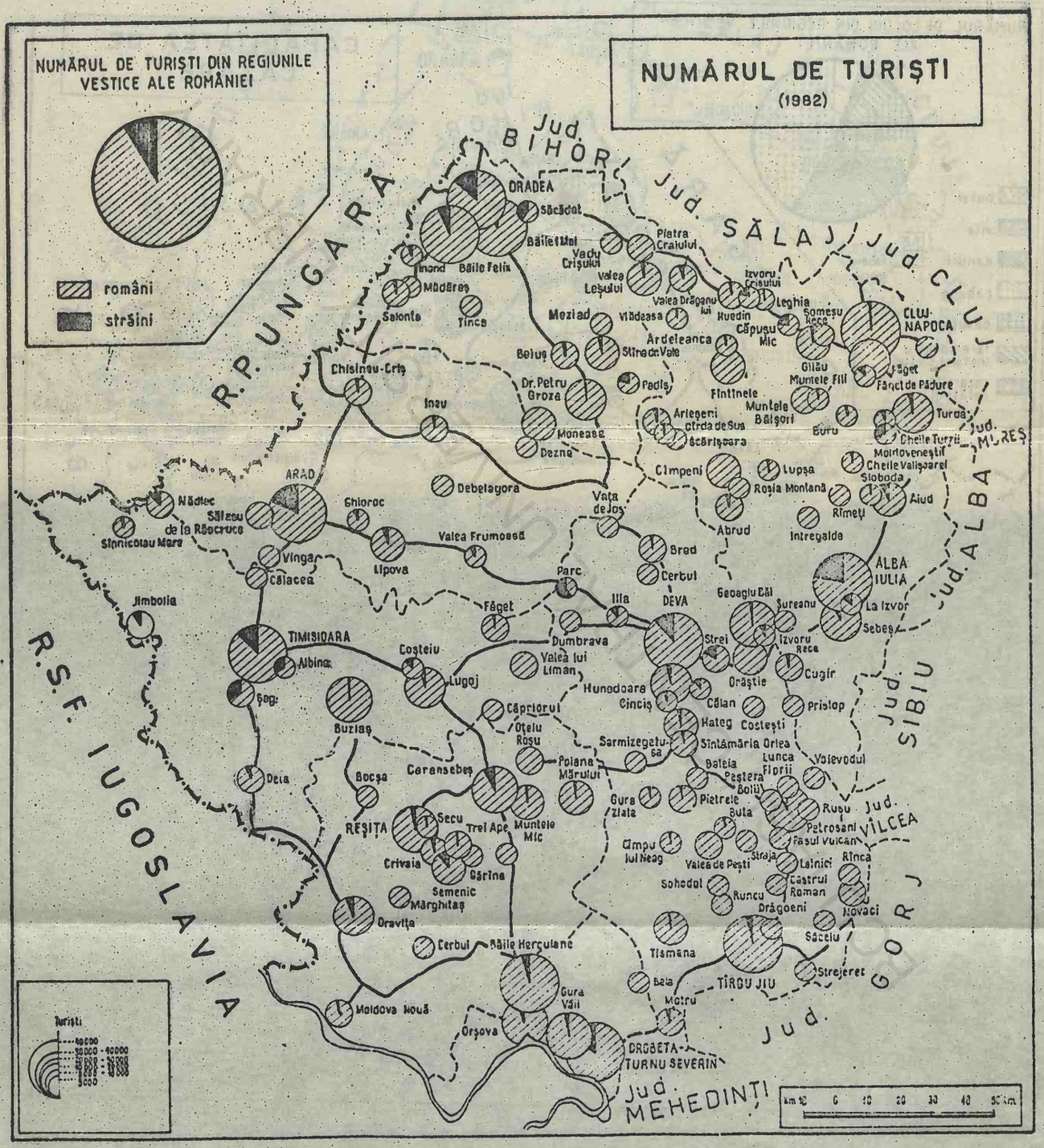
NUMĂRUL DE TURIȘTI DIN REGIUNILE VESTICE ALE ROMÂNIEI
români
străini
NUMĂRUL DE TURIȘTI
(1982)
R.P. UNGARĂ
Jud. BIHOR
Jud. SĂLAJ
Jud. CLUJ
Jud. MUREȘ
Jud. ALBA
Jud. SIBIU
Jud. VÎLCEA
Jud. GORJ
Jud. MEHEDINȚI
R.S.F. IUGOSLAVIA
ORADEA
Săcădat
Băile Mici
Băile Felix
Inand
Mădăreș
Salonta
Tinca
Vadu Crișului
Valea Lețului
Piatra Craiului
Izvoru Crișului
Leghia
Someșu Rece
CLUJ-NAPOCA
Meziad
Vădeasa
Huedin
Căpușu Mic
Ardeleanca
Beiuș
Stîna de Vale
Chișineu-Criș
Dr. Petru Groza
Padiș
Fîntînele
Gilău
Munții Apuseni
Munții Făgetului
Fînaț de Pădure
Turda
Cheile Turzii
Moldovenești
Cheile Valișoarei
Sloboda
Aiud
Rîmeț
Întregalde
Arieșeni
Arieșeni-cătun de Sus
Scărișoara
Munții Bălșori
Buru
Inău
Moneasa
Dezna
Cîmpeni
Lupșa
Roșia Montană
Abrud
Vața de Jos
Debelagora
Brad
Certeju
Parc
Ilia
DEVA
Geoagiu Băi
Sureanu
La Izvor
Sebeș
ALBA IULIA
ARAD
Nădlac
Sălcău de la Răcruce
Sînnicolau Mare
Ghioroc
Vinga
Călacea
Valea Frumoasă
Lipova
Jimbolia
Făget
TIMIȘOARA
Albina
Coșteiu
Lugoj
Dumbrava
Valea lui Liman
Hunedoara
Cinciș
Călan
Hațeg
Strei
Izvoru Rece
Orăștie
Cugir
Prislop
Costești
Sîntămăria Orlea
Șag
Buziaș
Deta
Bocșa
Caransebeș
Căpriorul
Oțelu Roșu
Poiana Mărului
Sarmizegetusa
Baleia
Peștera Bolii
Lunca Florii
Valevodul
Gura Zlata
Pietrele
Buta
Rușu
Petroșani
Fasul Vulcan
Rînca
REȘIȚA
Secu
Trei Ape
Muntele Mic
Crivaia
Cărîna
Semenic
Mărghitaș
Cîmpu lui Neag
Valea de Pești
Straja
Lainici
Sohodol
Castrul Roman
Runcu
Drăgoeni
Novaci
Săcelu
Strejerești
Oravița
Cerbul
Băile Herculane
Tismana
Bala
Motru
TÎRGU JIU
Moldova Nouă
Orșova
Gura Văii
DROBETA-TURNU SEVERIN
Turiști
km 10 0 10 20 30 40 50 km

PRINCIPALELE FLUXURI TURISTICE INTERNAȚIONALE CĂTRE JUDEȚELE DIN SUDUL ȘI SUD-VESTUL **ROMÂNIEI** în anul 1969

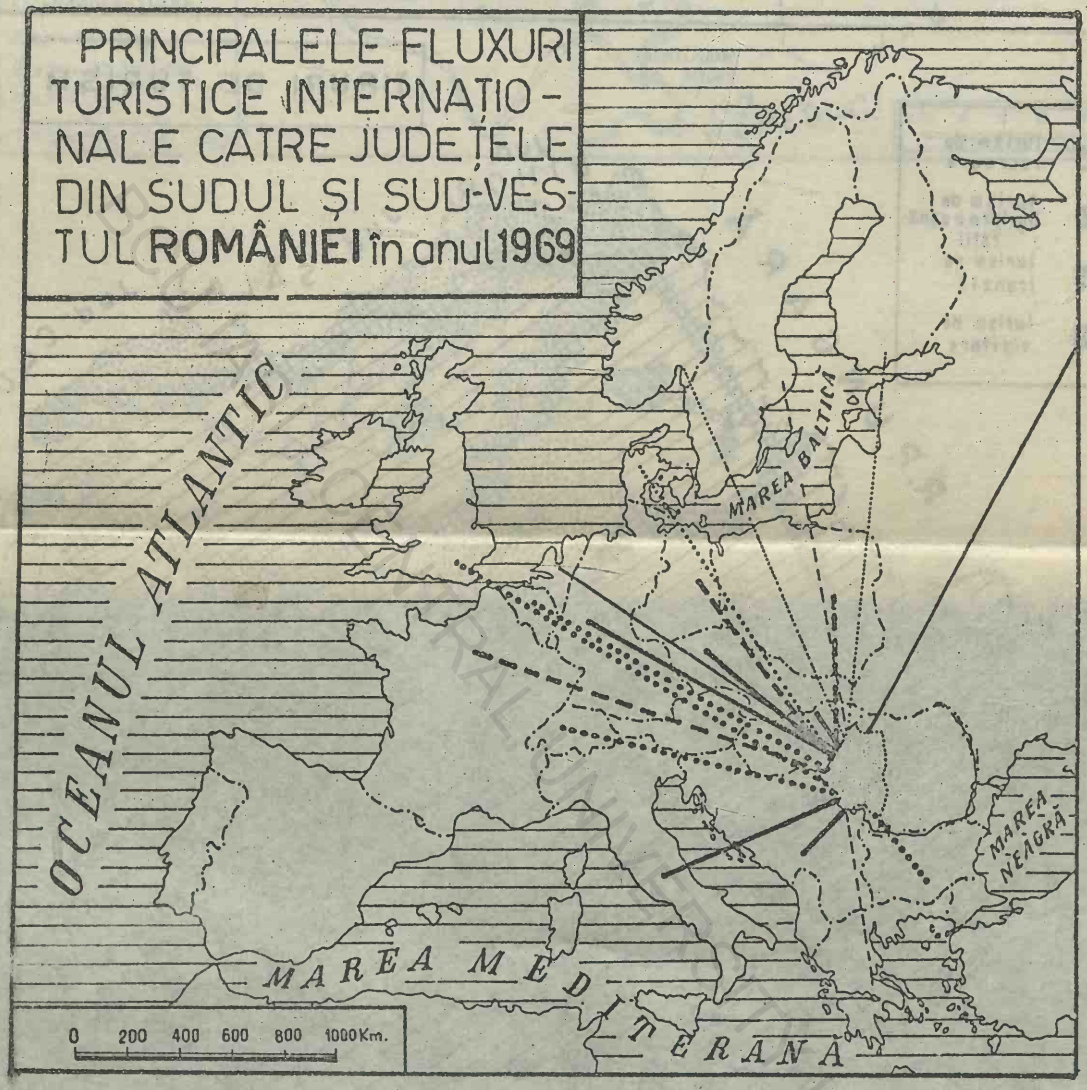

..... sub 250 persoane

--- 251-500 "-"

..... 501-1000 "-"

—— peste 10000 "-"

—— 1001-2000 "-"

..... 2001-5000 "-"

— — — 5001-10000 "-"

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ "CAROL I" LIBRARY

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ "CAROL I" BUCUREȘTI

13961-II

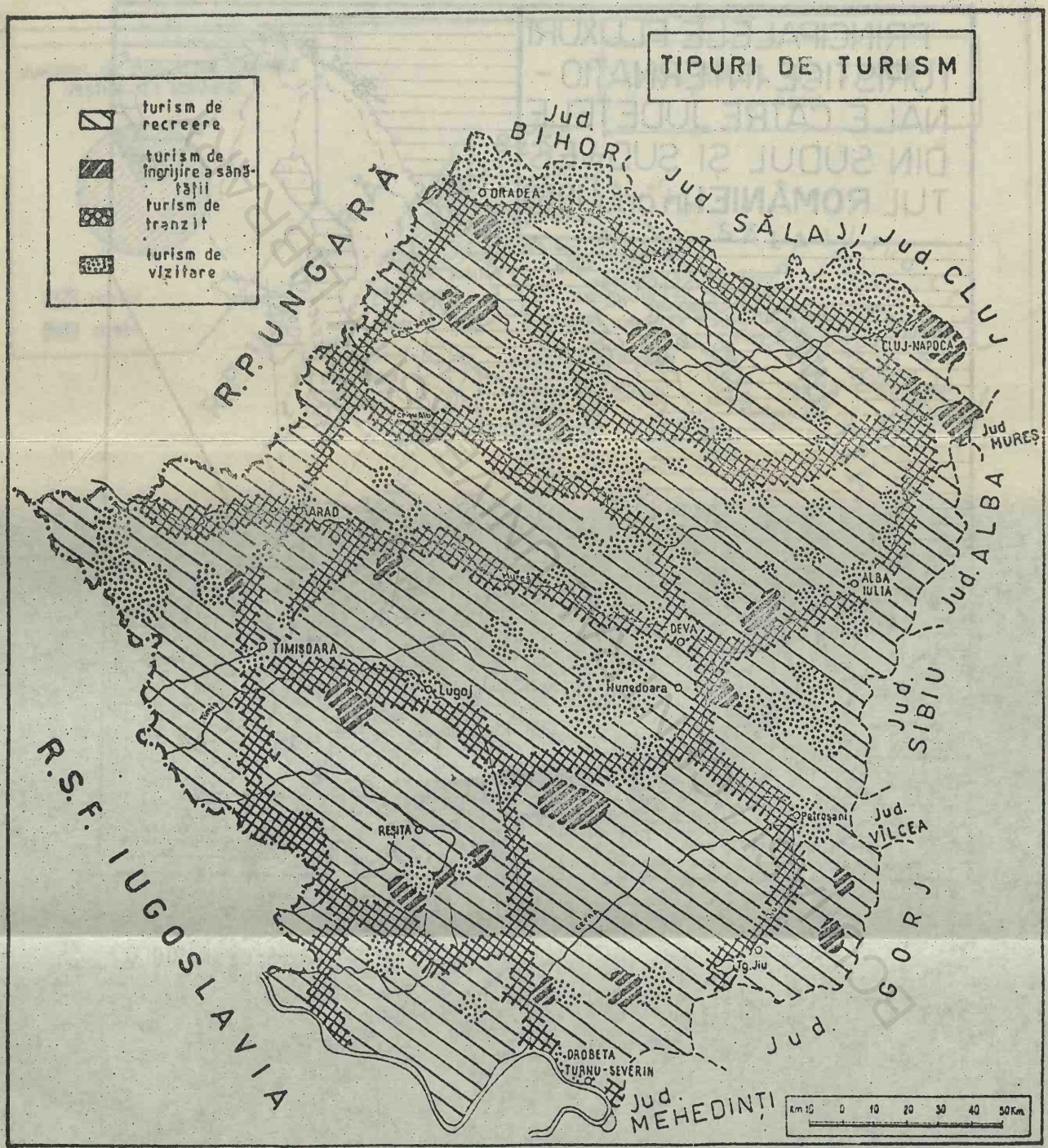
TIPURI DE TURISM
turism de recreere
turism de îngrijire a sănătății
turism de tranzit
turism de vizitare
R.P. UNGARĂ
Jud. BIHOR
ORADEA
Jud. SĂLAJ
Jud. CLUJ
CLUJ-NAPOCA
Jud MUREȘ
Jud. ALBA
ALBA IULIA
ARAD
TIMIȘOARA
Lugoj
DEVA
Hunedoara
Jud. SIBIU
Petroșani
Jud. VÎLCEA
REȘIȚA
Tg. Jiu
Jud. GORJ
DROBETA TURNU-SEVERIN
Jud. MEHEDINȚI
R.S.F. IUGOSLAVIA
Km 10 0 10 20 30 40 50 Km

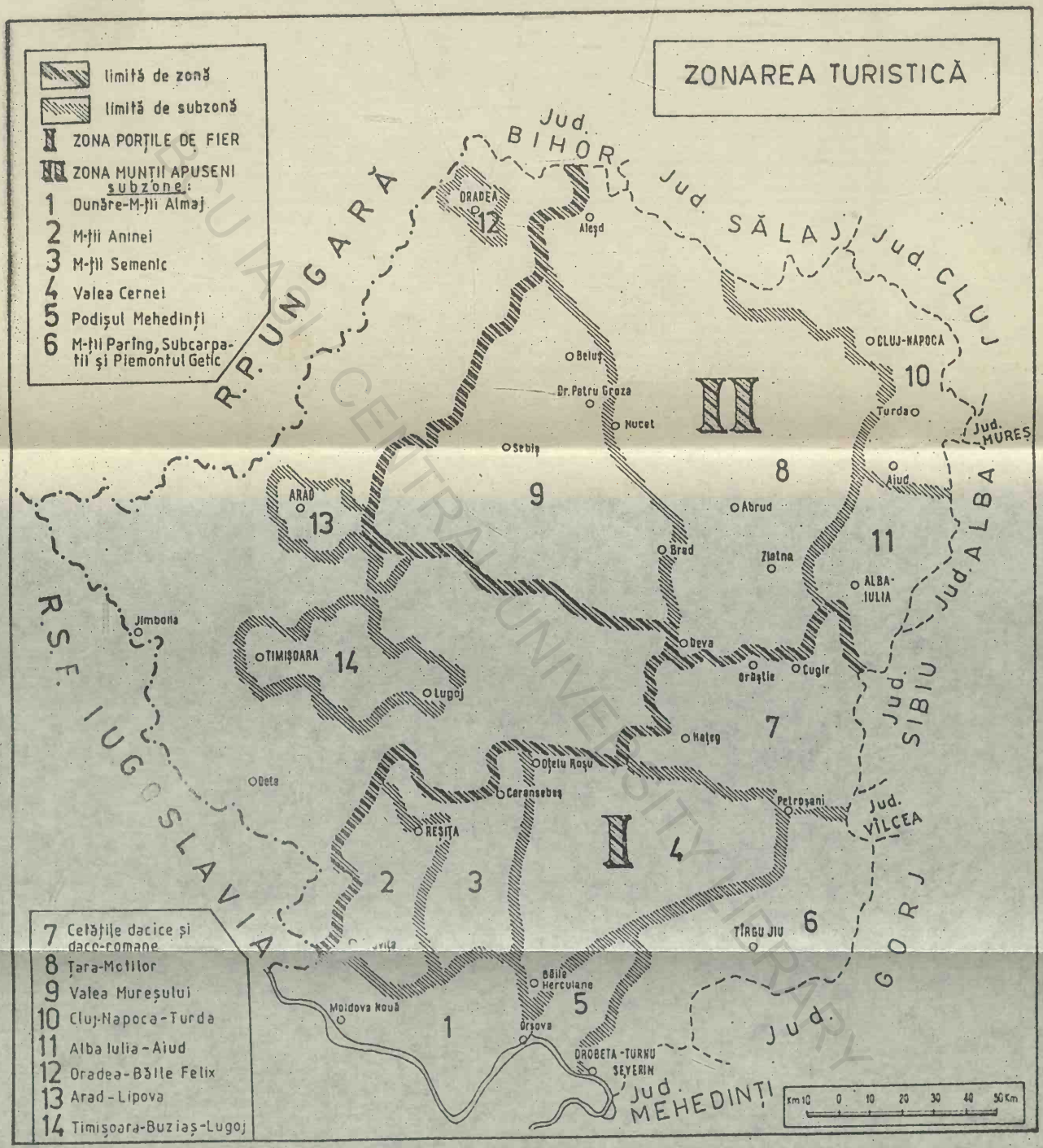
ZONAREA TURISTICĂ
limită de zonă
limită de subzonă
I ZONA PORȚILE DE FIER
II ZONA MUNȚII APUSENI
subzone:
1 Dunăre-M-ții Almaj
2 M-ții Aninei
3 M-ții Semenic
4 Valea Cernei
5 Podișul Mehedinți
6 M-ții Parîng, Subcarpații și Piemontul Getic
7 Cetățile dacice și daco-romane
8 Țara-Moților
9 Valea Mureșului
10 Cluj-Napoca-Turda
11 Alba Iulia-Aiud
12 Oradea-Băile Felix
13 Arad-Lipova
14 Timișoara-Buziaș-Lugoj
R.P. UNGARĂ
Jud. BIHOR
Jud. SĂLAJ
Jud. CLUJ
Jud. MUREȘ
Jud. ALBA
Jud. SIBIU
Jud. VÎLCEA
Jud. GORJ
Jud. MEHEDINȚI
R.S.F. IUGOSLAVIA
ORADEA
Aleșd
Beiuș
Dr. Petru Groza
Nucet
CLUJ-NAPOCA
Turda
Sebiș
ARAD
Abrud
Aiud
Brad
Zlatna
ALBA-IULIA
Jimbolia
TIMIȘOARA
Deva
Orăștie
Cugir
Lugoj
Hațeg
Oțelu Roșu
Deta
Caransebeș
Petroșani
REȘIȚA
TÎRGU JIU
Băile Herculane
Moldova Nouă
Orșova
DROBETA-TURNU SEVERIN
km 10 0 10 20 30 40 50 Km

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

10.000 lei